

Aanvulling Gemerts Woordenboek

Van Martien van den Boom kreeg ik in februari 2023 weer een flink aantal woorden die nog ontbreken in het GWB 2017, te veel voor één artikel. Hierbij vast een deel, met dank aan Harry Slits voor zijn controle van het deel G-N en de hele tekst van het deel N-G.

Gímmers-Nederlands

belaojtöffeld

bn: belatafeld, bedonderd, gek. *Béénde gaj naw belaojtöffeld*: ben jij nou belatafeld?

dürjaoger

m ev/mv -s: doorjager, iemand die veel eet en toch niet dik wordt.

dürlooëpe (dùrloupe)

ww onoverg (vormen, zie looëpe/ loupe, is dūrge-looëpe): **1.** doorlopen. *Mār umdè ge hōnger had, liejpte tòch mār wír gaow dūr.* **2.** verwaarlozen v. e. kwaal. *As ge dor mí bliet dūrlooëpe wort 't almār èrger.*

èèrkeest

v ev/mv -e verkl -kisje: eierkist, kist om 500 stuks eieren in te vervoeren, bv naar de eiermijn (in Roermond).

ewégmaoke:

ww overg (vormen, zie maoke/ maake, h. ewég-gemákt): **1.** wegmaken, onder narcose brengen. **2.** euthanasie plegen/ toepassen.

gīst

m ev/mv -e: geest. *Hoe grottere gīst, hoe grotter bīst*: iemand met een goed verstand deugt vaak niet.

haawe¹

ww: (¹haaw, ^{2/2m}hawt, ³hēelt, ^{1m/3m}haawe, ^{1/3}hiejl, ^{2/2m}hiejl, ^{1m/3m}hiejle, h. gehaawe) **I.** overg: **9.** volhouden. *'t Is te zwaor, ik haaw 't nie langer, ik moet 't lōsslaote.* **II.** onoverg: **1.** gaan: *Ik haaw de kōp wír óp haojs in. Ik haaw de kōp wír óp Ézzeng in.*

haokwīw

v ev/mv -e verkl -ke: ongehuwde moeder.

hōnderd

hoofdtelw: honderd. *Haj zaot in 't vól hōnderd* (:in het openbaar) *ōvver heur te vertèlle.*

koje

m ev/veen mv (zelfst gebr bn): slecht voorteken van erger onheil. *Dè zégge/ doen we tīgge 'ne kōjen in*: dat zeggen/doen we om ongunstig nieuws te verbloemen.

lubbere

ww onoverg (-t, -de, h. gelubberd): lubberen, flodderen, ruim zitten. *Die trèùj lubbert vort, ge béént veul afgevalle!*

lulle

ww onoverg (¹lul, ^{2/2m/3}leult, ^{1m/3m}lulle, ^{1/2/2m/3/1m/3m}leulde, h. geleuld): onverstandig praten. *Haj leult 'r 'n pinneken án*: hij kletst maar wat, vertelt onzin.

Op vakantie halen mensen halsbrekende toeren uit om de mooiste foto te maken. Maar: ik waog 'r m' naajge nie ân!

oets

tw: **1.** uitroep van afkeuring: foei. *Oets toch: dè moete nie doen mí zonne klânne!* **2.** uitroep van verbazing: *Oets, wa wón ie veul gèld in ínne kaër!*

ónbestörve

bn: onbestorven. *Ónbestörve vlís:* vlees dat nog te vers is. (Spottend: door lange afwezigheid gescheiden van echtgenoot:.) *Dan béénde vendaog ónbestörve wíwer, naw dè 't wejf mí 't kour mee is!*

peen:

v ev/mv pinne verkl pinneke: **1.** pen (houten/metalen staafje). *Haj leult 'r 'n pinneken ân:* hij kletst maar wat, vertelt onzin.

rseenge

ww onoverg: (³rseengt, ³rseengde, geen andere

vormen gevonden): grenzen, belenden. *Dè per-seel grónd sreengde ân dè van z'nen buurman.* [De 3 o.v.t.-vorm werd na 2017 alsnog geleverd door Martien van den Boom].

tèèj

bn -er, -st: **2.** moeilijk (bn/bw). *'t Zit 'r tèèj in:* 't is een heel gedoe. (Vgl beskreewe 2).

trék

m ev/geen mv: **4.** belangstelling, bv bij beroepskeuze. *'t Is mār krèk zo ze d'n trék hébbe:* hun beroepskeuze hangt helemaal af van hun belangstelling.

waoge¹

ww overg (-t, -de, h. gewaogd): wagen, riskeren. *Ik waog 'r m'naajge nie ân:* ik riskeer het niet.

Nederlands-Gimmers

afkeuring (uitroep van -): oets 1

bedonderd: beklapsééstegd, belaojtöffeld

belatafeld: belaojtöffeld

belangstelling: trék 4

doorjager: dūrjaoger

eierkist: èërkeest

euthanasie plegen/ toepassen: ewègmaoke 2

flodderen: lubbere

foei: oets 1

gaan (naar een bepaald doel): āndoēn 1,2,
(zie haawe II,1)

gedoe: begankenes, bezwēēj, gedoew, genēūjk,
genaojk, speul, (zie tēēj 2)

gèk: beklapsééstegd, belaojtöffeld, brul, (zie
gaor), gèk, kreezie, maalende, (zie meule), (zie
mülleroej), (zie slāg)

lubberen: lubbere

onbestorven: ōnbestörve

onzin vertellen: (zie lulle), (zie peen 1)

openbaar (in het -): (zie hōnderd)

riskeren: waoge¹

ruim zitten: lubbere

verbazing (uitroep van -): oets 2

verbloemen (ongunstig nieuws -): (zie koje)

verwaarlozen (van een kwaal): dūrlooēpe 2

volhouden: ānhaawe, aojthaawe, aojtzinge,
haawe I,9

